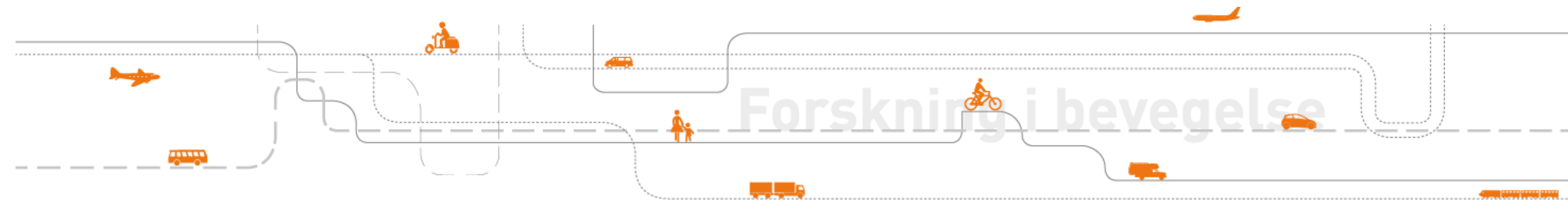

Kan flere velge kollektivtransport på turen?

PATHWAYS intervjuer og spørreundersøkelse fra pilotprosjektet Grønt kort i regi av DNT for mer miljøvennlige fritidsreiser i naturområder

Jan Vidar Haukeland
Eivind Farstad

TØIs følgeforskning av brukere av Grønt kortordningen og «kontrollgruppe» (bilister)

- Nettbasert spørreundersøkelse for reisende til deltagende DNT hytter/fjellbusruter
- To sommer/høstsesonger, 2021 og 2022, rekruttert på hyttene /bussen via QR-kode
- Ca 180 deltagere, omtrent 50/50% bussreisende og bilreisende
- Oppfølgende personintervjuer med 14 reisende høsten 2021
- NorWay Bussekspress (Haukeliseter og Gjendesheim) + Innlandstrafikks bestillingsrute (Eidsbugarden/ Fondsbu)

Spørsmålsstillinger:

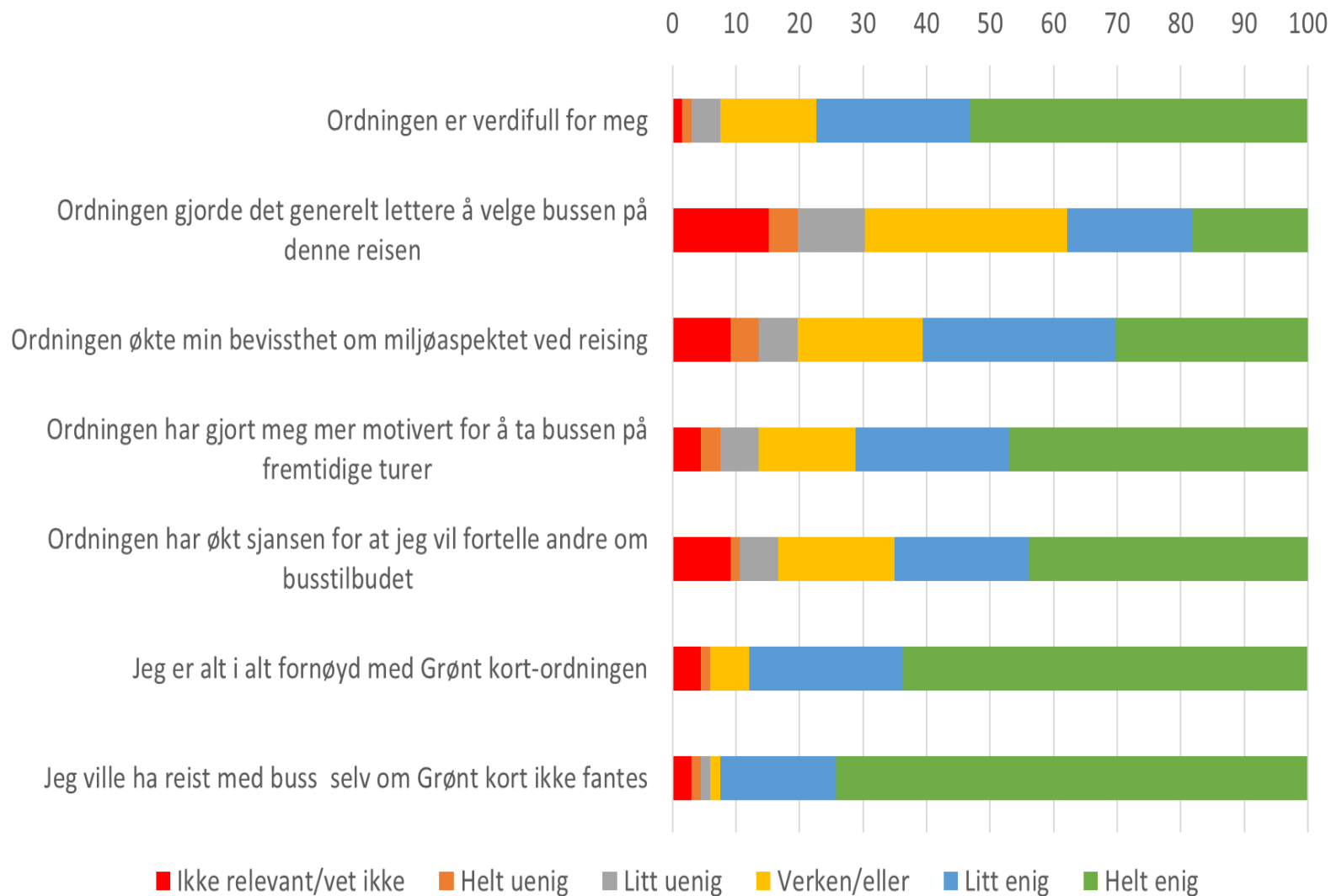
1. Livssituasjon
2. Daglige reiser
3. Fritidsreiser
4. Motivasjon/erfaringer med ordningen
5. Praksis-elementer (ferdigheter, tilgang til ressurser)
6. Implikasjoner (tilpasninger fremover)
7. Tiltak

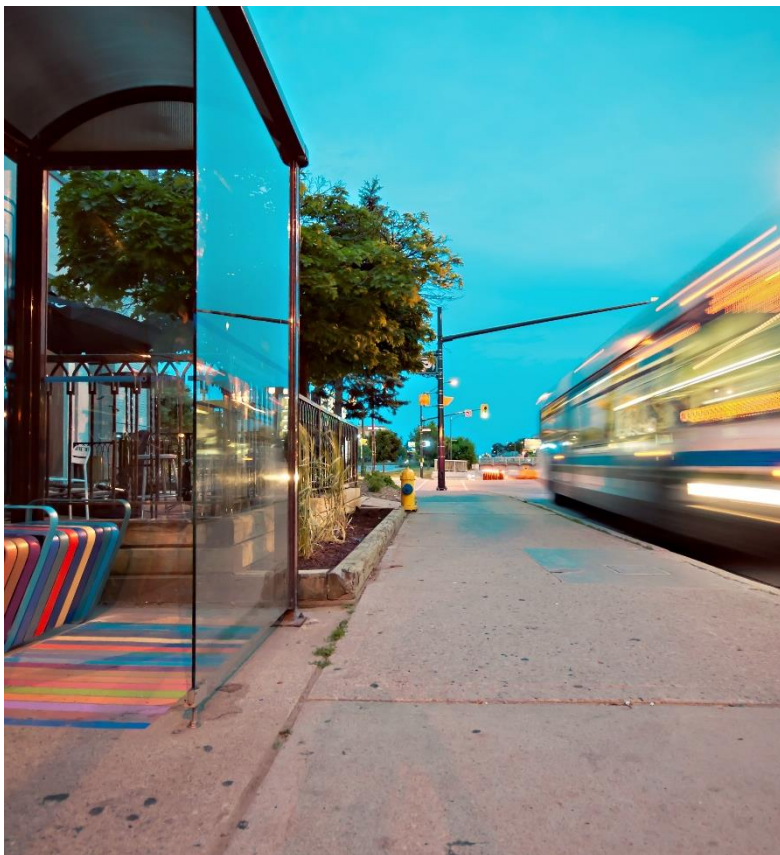

GRØNT KORT (Gk) ORDNINGEN (bussreisende):

- Er verdifull i seg selv
- Gjør det lettere å velge bussen på tur
- Vil fortelle andre om det
- Øker miljøbevissthet
- Generelt fornøyd, men Gk ikke avgjørende

Opplevelse av Grønt kort-ordningen ved bussreise til DNT-hyttene

BUSSREISEN:

- Enkelt og greit, passer reisepelaner
- Ikke for slitsomt eller dyrt
- Avslappende i forhold til å kjøre
- God miljøsamvittighet
- Generelt fornøyd, men Gk ikke avgjørende

Opplevelse av å reise med buss til DNT-hyttene

Bookingen/bestillingen av bussreisen var enkel

Avgangstider for bussen passet bra med mine reisepelaner

Det var enkelt å håndtere bagasjen og medbrakt utstyr på bussreisen

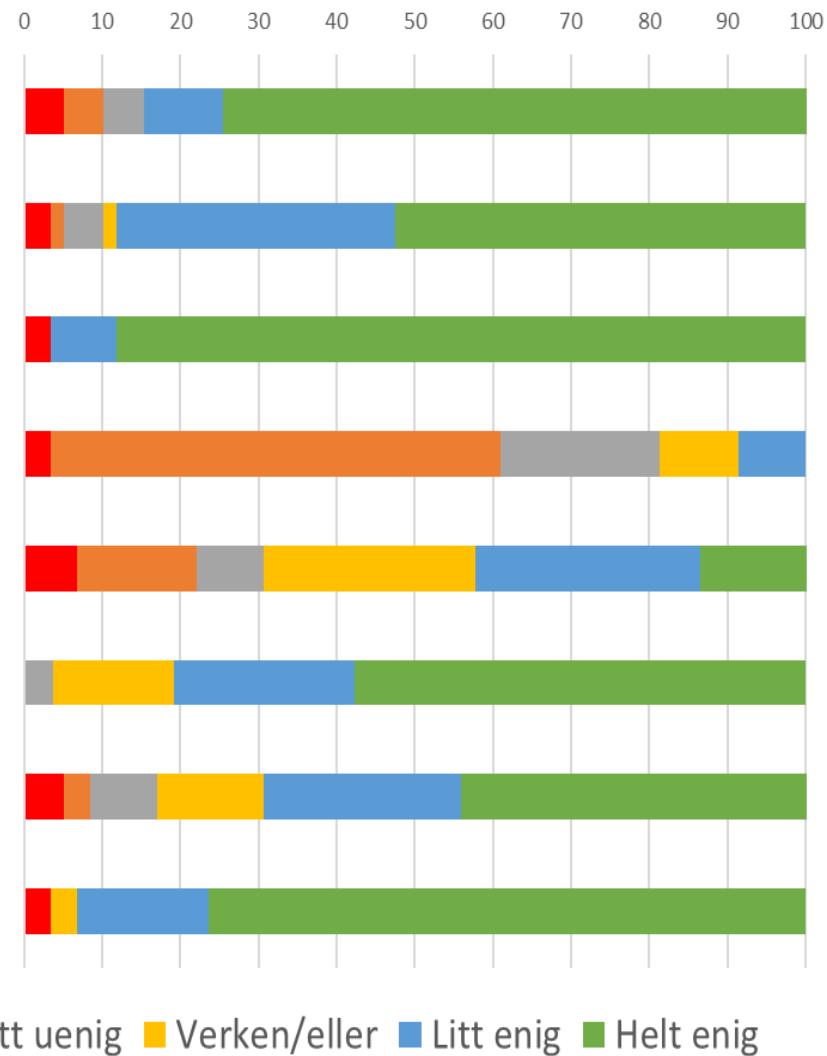
Jeg synes det var slitsomt å komme meg til og fra bussholdeplassen/stasjonen

Jeg synes prisen på billetten var for høy

Bruk av buss ga meg bedre samvittighet i miljøspørsmål enn reise med bil

Jeg fikk slappet av på bussreisen, mer enn om jeg hadde reist med bil

Jeg er alt i alt fornøyd med bussreisen

Noen kommentarer fra bussreisende

Grønt kort

So, for me it was like, that's a nice bonus. ... It was a really nice bonus and it made me feel ... appreciated for taking the bus. Like "good for you".

I'm planning to go back to Haukelisetter in the winter and I will be renting equipment when I go. So, I've planned to use that when I go up, and in that case, it will be a larger incentive to me.

Visste ikke om tilbudet Grønt Kort (Innlandstrafikk):

Yes, that's a great incentive. I would have been very happy if I had been met with that.

Bussreisen:

The advantage is that you relax well. One arrives energetic. When I sit on the bus, I don't like to read, but I like to listen to an audiobook, and then the journey goes by so quickly, and yes, it is comfortable.

I like traveling by bus because then I can read a book or something like that, which I couldn't have done if I had driven a car.

Bestillingstransport

And it was such a pleasant experience to have to do it. I was there to go for a walk in the mountains, but it became a small extra part of the whole experience then.

I asked at the reception at Fondsbu how I get home. None of those tipped about it [the BTOO], but that information must be available there. That there are information notes at the reception, at least that the employees know about it, that it is an offer. So, it was very much like that, I had to figure it out myself.

Noen interessante forskjeller mellom de to gruppene - Gk/buss vs. bilister:

- Generelt liten forskjell i egenrapportert miljøengasjement
- Miljøatferd/holdninger: Gk-brukere mener prisen bør reflektere kostnad ved utslipp. Andre/bil – ikke like enig
- Oppfatninger om fremtidige reiser: Gk/buss-reisende vil sammenlignet med *før pandemien* i større grad :
  - reise mer med ekspressbuss enn før
  - reise mindre med privatbil enn før på feriereiser
  - reise mindre med fly på feriereiser til utlandet enn før
  - tilbringe mer av feriene i Norge enn før (nesten)

Med andre ord: Etablert praksis styrer fremtidig atferd!

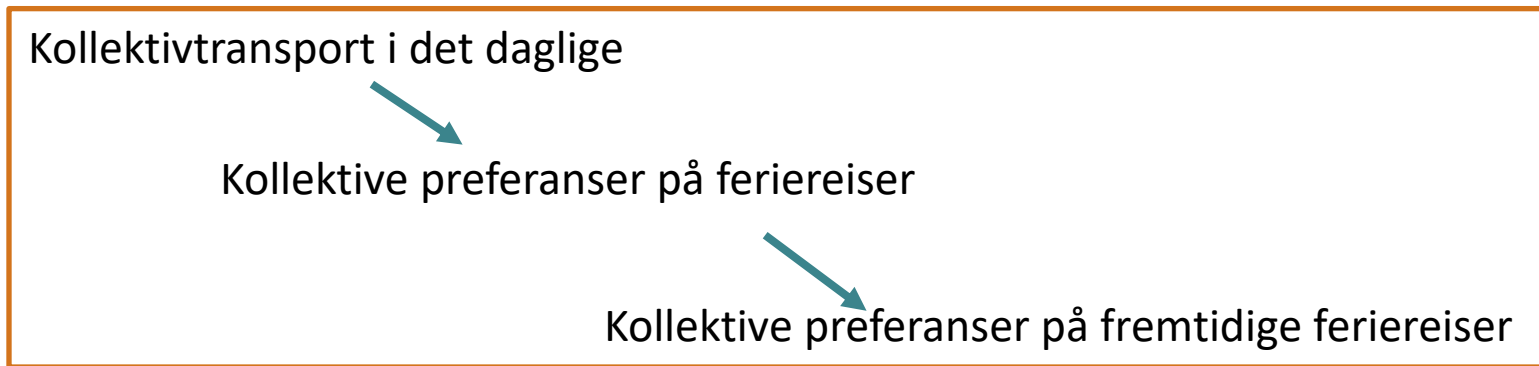
Noen fakta & funn fra intervjuene av reisende til DNT hytter/ bussreisende:

- Vane med bruk av bil *i det daglige* ser ut til å påvirke valg av bil på fjellreise/DNT
- Typisk familier med barn/unge bruker bil - skal en del til at de vil endre reisemåte
- De fleste bilister er positivt innstilt til kollektiv på lengre fritidsreiser,
- men det må gjøres enklere, mer tilgjengelig og kostnadsbesparende

Noen konklusjoner

- Vi mener Grønt kort og liknende ordninger er formålsjennlige
- Fungerer som “nudging” /dytting for å få noen flere til å fortsette med, eller bytte til, buss/kollektiv på reiser til fjellheimen.
- NB! Viktig at tilbudene gjøres kjent! Mange visste ikke om tilbudene ...

Støtte er nødvendig for å få til varige endringer i reiseadferd:

- Støtte pilotering, testing og promotering av nudging-ordninger som Gk o.l.
- Fremme samarbeid mellom lokale- og regionale kollektivoperatører (endring av reisevaner i det daglige)
- Kunnskapsoppbygging om «det som virker og det som ikke virker» = systematisk testing over tid
- Viktig at (pilot-)prosjektene er godt forankret organisasjonene (adm. ressurser, materiell, dedikerte folk) som kan jobbe i nettverk

Publikasjon underveis:

Eivind Farstad & Jan Vidar Haukeland

**THE DEPENDENCY ON PRIVATE CAR USE FOR NATURE-BASED TOURISM
– AN INESCAPABLE PRACTICE, OR POTENTIAL FOR CHANGE?**

Handbook on Managing nature-based destinations amid climate change
(Edward Elgar Research Handbooks in Tourism Series)

Editors: Ante Mandić, Anna Spenceley & David Fennell